

Hulpkaart 3

Ontwikkel één gedeelde visie met het team

Wat?

Ontwikkel met het hele team een visie over hoe de geformuleerde ambitie (zie hulpkaart 'Nood') bereikt moet worden.

3.1 Werk aan doelenbewustzijn.

Wat?

Zorg dat alle leerkrachten inzicht hebben in de doelen die ze met de leerlingen moeten nastreven. Verhoog het doelenbewustzijn rond de vaardigheid die in de focus bepaald is.

Waarom?

Streef naar een hoog doelenbewustzijn bij leerkrachten. Het taalvaardiger maken van leerlingen begint immers bij een inzicht in wat er bereikt moet worden met leerlingen.

Hoe?

1. Werk met de doelen die horen bij de vaardigheid die in de focus bepaald is.
2. Laat leerkrachten voor de gezamenlijke focus het onderscheid maken tussen **kennisdoelen, vaardigheidsdoelen en attitudedoelen**. Dit kan oa. door de placematoefening rond de vraag 'Wat moet een goede ... (*spreker, lezer, schrijver, luisteraar*) kunnen?'
3. Las tijdens het schooljaar **op verschillende momenten** een oefening rond doelenbewustzijn in. Geregeld rond doelen werken, geeft het meeste kans op een verhoogd doelenbewustzijn.
(zie oefeningen rond doelenbewustzijn uit de opleiding)

3.2 Zorg dat iedereen inzicht heeft in het taalverwervingsproces.

Wat?

Reflecteer met het team over verschillende principes die belangrijk zijn bij taalverwerving. Denk samen na over de vraag 'Hoe leert een kind taal?'

Waarom?

Inzicht in de principes van taalverwerving is belangrijk. Als een leerkracht weet hoe een kind (taal) leert, kan de leerkracht er ook rekening mee houden in zijn dagdagelijkse praktijk.

Hoe?

- Geef je team inzicht in hoe een kind taal leert. Werk rond:
 - Het belang van veel en begrijpelijk taalaanbod
 - Het belang van motivatie
 - Het belang van interactie

- Je kan hierbij gebruik maken van:
 - de taak *Handlezen*.
 - het hoekenwerk (zie opleiding) rond taalverwerving:
 - gegevens uit het onderzoek van Machteld Verhelst naar woordenschatverwerving door 2,5-jarige allochtone kleuters in Brussel.
 - de bijlage in het Handboek taalbeleid basisonderwijs (Kris Van den Branden) p. 292-296.
 - info rond meertalige taalontwikkeling (ijsberg, duur en belang thuistaal).
 - de verschillende fasen van taalontwikkeling.
 - het taalverwervingsproces naar het voorbeeld van Joey.

3.3 Ontwikkel samen een kijkwijzer voor een krachtige leeromgeving.

Wat?

Ontwikkel samen met het team één gedeelde visie over hoe het team aan de doelen gaat werken, rekening houdende met de principes van taalverwerving.

Waarom?

Zonder een gedragen en gedeelde visie, werkt iedere leerkracht individueel en zullen de effecten van genomen acties op leerlingniveau minimaal zijn.

Hoe?

Optie 1: Vanuit reflectie naar actie

Bouw stap voor stap een kijkwijzer op rond de drie cirkels van een krachtige leeromgeving. De kijkwijzer wordt op die manier een concrete tool waarin jullie visie geconcretiseerd is.

Denk vanuit de focus samen met het team na over de volgende vragen:

1. Hoe kan je een veilig en rijk klimaat creëren voor ... ? (cirkel 1)
 - Laat het team reflecteren over een positief, veilig en rijk klimaat door uit te wisselen over:
 - Hoe zorg je dat elk kind zich thuis voelt in de klas?
 - Hoe zorg je dat je elk kind benadert vanuit groeimogelijkheden?
 - Hoe voorzie je een rijk aanbod?
 - Hoe werk je met alle kinderen aan alle doelen van taal?
 - ...
 - Je kan dit doen door met het team stellingen (zie opleiding) te bespreken over een positief, veilig en rijk klimaat. Vanuit deze stellingen worden tips geformuleerd die in de kijkwijzer komen.
2. Hoe kan je krachtige taken opzetten die ... stimuleren? (cirkel 2)
 - Laat het team met de kijkwijzer voor betekenisvolle taken enkele bestaande taken screenen en reflecteren over de kenmerken van een betekenisvolle taak. Kies taken die aansluiten bij de focus die het team heeft gekozen.
3. Hoe kan je een rijke ondersteuning bieden om ... te stimuleren? (cirkel 3)
 - Laat leerkrachten reflecteren over de ondersteuning die ze bieden. Het team kan reflecteren over:
 - de eigen interactiestijl (zie leerkrachtstijlentest)
 - hoe ze taalaanbod begrijpelijk maken
 - welke gesprekstechnieken ze toepassen
 - hoe ze constructieve feedback geven
 - op welke vlakken ze ondersteuning bieden

Optie 2: Vanuit actie naar reflectie

1. Zorg dat het team inzicht heeft in taalverwerving (zie eerder). Leg van hieruit de link naar de krachtige (taal)leeromgeving en maak dit concreet met enkele tips bij de drie cirkels.
2. Bedenk met het team acties om aan de geformuleerde ambitie te werken.
 - a. Zijn er voorstellen van het team?
 - b. Doe zelf voorstellen
 - c. Ook de drie cirkels met tips kunnen inspiratie bieden
3. Zorg voor verdieping van/reflectie over de acties. Bouw samen met het team inzicht op in de krachtige (taal)leeromgeving.